

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—er. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scóla.” Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.”</p>
---	--	---

Conferintiele preotiesci-invetiatoresci.

Sunt multe trebuintiele la noi in biserica si in scóla.

Dilnicu ni-se sporescu aceste trebuintie. Acestu sporiu reclama neaperatu unu sporiu in puterile de lucru si o multime de muncitori, — pentrucá tóte sè-se faca cât mai bine, si cu repediunea, ce o cere timpul nostru in tóte.

Muncitori avemu multi. Avemu in fiecare parochia unulu, seau mai multi preoti, unulu, seau mai multi invetiatori.

Toti acesti ómeni lucréza fara indoiéla in ale bisericeii si ale scólei.

Lumea s'a deprinsu a judecá lucrulu fiecarui omu dupa rezultate. Si este buna acésta deprindere. Resultatele sunt unic'a cumpana drépta, dupa carea poti judecá in deplina cunoscintia, daca muncitoriulu scie manua destulu de bine lucrulu, incredintiatu manileru lui.

Numai cu acésta cumpana se póte dara mesurá si sporiulu muncitorilor in ale bisericeii si ale scólei.

Si judecandu dupa acésta cumpana lumea dice, ca nu se lucra de ajunsu. Pretensiunile lumii facia de toti functionarii, se crede, ca sunt cam esagerate. Póte fi, dicemu si noi. Dar in casulu de facia — punendu o mana pre inima, ér in ceealalta tienendu cumpan'a, trebuie se dicemu, ca se lucra de lucratu la noi in biserica si in scóla; inse nici pre departe nu se lucra de ajunsu.

Si daca nu se lucra de ajunsu, atunci trebuie se fia undev'a vre unu cusuru, trebuie se fia undev'a vre o sminta.

Ori de unde ar proveni acésta sninta, ea trebuie cautata si indreptata.

Si in privinti'a acestei sminte credinti'a nostra este; ca seau nu avemu muncitori de ajunsu, seau nu au toti acesti muncitori bunavointi'a de a lucra, seau dóra nu sunt destulu de bine instruiti si destulu de practici intru a esecutá lucrările, incredintiati loru.

Asupra acestoru trei cestiuni, biserice'a viia, cá stepana preste mosi'a, data in lucru muncitoriloru, trebuie se fia din destulu luminata.

Cu intrebarea prima, credemu, ca suntem cu totii in curatu. Dovéda despre acést'a ne servesce impregiurarea, ca legislatiunea bisericeésca a adoptatu principiulu, ca parochiele sub anumite conditiuni sè se reduca, ér posturile de invetiatoriu sè se inmultiésc.

In ambe aceste directiuni administratiunea bisericeésca, precum scimu noi, si-face detorinti'a.

Trecendu la a dou'a cestiune, asia credemu noi, ca bunavointi'a, nu i-se póte disputá nici unui'a dintre functionarii bisericeii si ai scólei. Toti sunt ómeni, cari au pregatirile necesarie; si ne place a crede, ca nu este nici unulu intre densii, carele se nu póte in inim'a sa chiamarea si conscienti'a de oficiu.

Punctulu alu treilea, si anume: sunt muncitorii bisericeii si ai scólei destulu de instruiti si destulu de practici, cá se póta pre deplin corespunde chiamării loru intre impregiurările grelei vieti actuale, — asia credemu noi — este o cestiune, asupra carei'a incape multa discussiune.

Punctulu acest'a este punctulu celu mai greu in viéti'a nóstra actuala bisericeésca scolaria.

S'a schimbatu lumea, si precum dicea unu correspondentu alu nostru mai deunadi, trebuie se ne schimbàmu si noi. S'au inmultitu trebuintiele ómeniloru in timpulul din urma in o mesura inspaimentatória, ér isvórele de venitu, menite a preintimpiná aceste trebuintie, s'au imputienatu. Chiar pentru acést'a este multa trebuintia, se studiàmu totu ce se intempla, ér studiele si observările nóstre se le comunicàmu unii cu altii, cá se ne luminàmu de ajunsu, si tóte se le putem face cu mai mare succesu, decât le-am potutu face pana acum.

* * *

Spre a-se discutá asupra acestei cestiuni si a invetiá unulu fiecarele din esperientiele colegiloru nostri, si respective pentru a-ne insusi mai multa deste-

ritate si unu soiū de cunoscintie practice in oficiile, ce portāmu, s'au introdusu acum de mai multi ani conferintiele preotiesci-invetiatoresci.

Sunt micste aceste conferintie. Sunt compuse din preoti si invetiatori, si nu fara ratiune, pentruca impreuna lucratori suntem cu totii in vii'a Domnului, si unulu si acelasi scopu lu-urmarimu cu totii. Afara de acést'a ele au unu caracteru mai multu privatu, decât oficialu. Punctulu acést'a din urma nu este de desconsideratu, din contra dupa vederile nōstre, este de mare valóre.

Este bine, ba chiar necesariu, cá se i-se dea fiecarui functionariu ocaziune, cá se-si spuna si densulu negenatu si in tōta libertatea durerile, necazurile si greutātiele, ce-le intempina in oficiulu seu, se-si comunice acestea tōte cu colegii sei, si impreuna cu densii se afle o cale, pre carea pornindu se potē a-junge mai cu succesu la rezultatele, ce le dorimu.

Asia s'a urmatu si pana acum de câtiv'a ani incōce in eparchi'a nōstra. Se emitea adeca de aici din centru unu cerculariu, prin carele se dispunea intrunirea si tienerea acestoru conferintie. In acestu cerculariu se indigitau totu de odata si obiectele, de cari aveau a-se ocupá conferintiele, — lasandu-se, se intielege de sene, conferintieloru tōta libertatea, cá afara de obiectele indigitate se-se ocupe si cu alte cestiuni de natura bisericesca si scolaria. Protocólele conferintieloru se substerneau apoi consistoriului, ér acést'a pre bas'a concluseloru, ce se luau in conferintie facea dispușetiunile, ce le afli de trebuintia.

* * *

S'a facutu inse observarea, ca activitatea conferintieloru in form'a, in carea s'a practicatu pana acum, nu erá destulu de productiva. Ómenii se lasau pré multu pre cele cuprinse in cerculariu, si veneau la conferintie de multe ori fara nici o preparatiune. In astfelu de impregiurari discussiunea, erá cam séca, ér conclusele, ce se luau, nu erau destulu de bine rumegate.

Spre a-se preveni acestei sminte s'a dispusu, cá anulu acést'a mai inainte de a-se intruni conferintiele tractuale, — se-se tiena aici in Aradu o conferintia prealabila, la carea, precum am anunciatu in numerulu trecut, sunt invitati parintii protopresviteri si toti inspectori scolari din diecesa.

Scopulu acestei conferintie prealabile este a stabili program'a conferintieloru preotiesci-invetiatoresci, ce se voru tiené anulu acést'a in fiecare tractu protopresviteralu.

Nu scimu, cari voru fi punctele, ce se voru luá in acésta programa.

Cá fōia in servitiulu diecesei ni-se impune si noue inse idetoria a cugetá asupra acestei programe si a-ne face observările nōstre.

Din cele ce am potutu observá noi, am constatatu, ca daca in ale bisericeii si ale scólei nu se face

sporiu mai multu, caus'a este, ca in parochia se lucrā putien, ér in protopresviteratu si mai putien.

Comiteteloru nōstre parochiale legea fundamentala le acórda unu largu terenu de activitate. Comitetulu dupa lege este pazitoriulu moralitātii publice din parochia, elu administréza averea bisericesca, si totu elu are a ingrigi de scóla.

Protopresviteratului, si respective organeloru protopresviteratului: sinodului si comitetului protopresviteralu le acórda legea facia de protopresviteratu cá atare totu aceleasi agende, cari se acórda organeloru din parochia.

Dar din cele multe, câte le poruncesce legea, cá se-se faca, in genere nu se facu de cât fórte putiene; si aceste putiene se reducu mai cu seama la alegeri.

Si nu se facu mai cu seama din motivulu, ca ómenii angagiatu in servitiulu acestoru corporatiuni nu-si-au luat u timpulu se cugete, si se véda, de cât interesu ar fi pentru biserica, daca s'ar efeptu ocea ce dispune legea.

De aceea credemu, ca este neaperatu de lipsa a se luá in program'a conferintieloru preotiesci-invetiatoresci cá unu punctu specialu: modulu, prin carele s'ar poté face, cá organele din parochia si protopresviteratu se functioneze mai regulatu.

Activitatea organeloru din parochia sta in strensa legatura cu conducerea oficiului parochialu, deórece acést'a este oficiulu pre calea carui'a corespundu autoritārele bisericesci cu comun'a.

In privinti'a conducerii acestui oficiu primirāmu dilele trecute o corespondentia, in carea unu omu de frunte ne scrie, ca acestu oficiu nu se conduce in tōte partile cu destula esactitate. Corespondentulu respectivu ne comunica adeca: ca conducetorii oficiului parochialu nu sunt cu destula ingrijire, ca dispușetiunile, ce le primescu dela superioritatea diecesana se se comunice la timpu cu comitetele parochiali, si respective nu esecuta la timpu ordinele, ce le primescu din partea superioritātii diecesane.

Am avutu apoi ocaziune a vedé de multe ori in administratiunea nōstra bisericesca unele si altele defecte, si anume: pre de o parte in resolvirea acteloru curente conducetorii oficieloru parochiali nu sunt destulu de esacti, si nu de multe ori resolvescu respectivele acte mai nainte de a fi urgiati, prin ce de regula causele suferu.

De aceea pentru prevenirea acestui reu, credemu, ca este de lipsa a se pune in programa de obiectu de discussiune alu conferintieloru si portarea mai esacta si mai corecta a oficiului parochialu.

* * *

In timpulu din urma s'a facutu mai departe observarea acea trista, ca in multe parti din diecesa ómenii nu cercetéza bisericea in Dumineci si in serbatori. Acésta impregiurare inca ar trebui se fia obiectu de discussiune in conferintiele preotiesci invetiatoresci.

In ceea ce privește promovarea instrucțiunii în școlile noastre elementare conferințele ar trebui, credem noi, că să se ocupe cu defectele, de cari suferă astăzi instrucțiunea și anume:

1. Să se afle modul, prin carele s'ar poté ameliorá frecuentatiunea școlară; și
2. Să se afle modul, prin carele s'ar poté ameliorá salariile învățătoresci, și acelea s'ar poté încasă regulatu.

Spre a poté apoi introduce o controlă esactă asupra activității fiecărui funcționar al bisericescu, credem noi, că este de trebuință, că fiecare preot și învățător să se facă cu finea fiecărui an un raport esact asupra tuturor lucrărilor sale, și anume preotul să arete, ce îmbunătățiri a făcut în parohia sa, în decursul anului; și învățătorul să arete ce îmbunătățiri a făcut în privința promovării instrucțiunii; — și pentru casul, când nu i-ar fi putut să succede a face nici o îmbunătățire mai însemnată să arete în acest raport cauzele, cari l'au împedat.

Un astfel de raport din partea preoților și a învățătorilor este după vederile noastre, de mare importanță. Elu stimulează pe de o parte preoții la activitate, și pe de altă parte din elu și poté face superioritatea bisericească o iconă via despre starea fiecărei parohii; și astfel luminată fiind pe deplin asupra situației, poté lua cu mai mare înlesnire dispozițiile necesare pentru promovarea cauzelor bisericesci și școlare.

De aceea, credem, că ar fi bine, dacă conferințele și-ar îndrepta atențiunea și asupra acestui punct.

Acestea sunt observările, cu cari ne-am credut datori față de conferința prealabilă, ce se va întruni Marti'a viitoră aici în Arad.

Epistole dela țiera.

IV.

Langa Temišoara în Octomvrie 1885.

Domnule Redactor! Ti-am promis în epistola mea publicată în nr. 10 aparută la 8/20 Septemvrie, că-ti voi scrie încă pentru numărul următor. Regretu foarte multu, domnule redactor, că nu mi-am putut ține cuvântul. Dar crede-me nu este vină mea. —

Popul românesc trebuie să se facă multe de toate, că se potă trăi, și se potă plăti dările cele multe și grele. Că totii colegii mei și eu trebuie să ne ocupăm cu economi'a de câmp; și dăcă în privința acestor economi se face vinovatu de vre o neglijență, trebuie să îndure mare dăună. Chiar după ce ti-am scris epistola mea din urma am vedut, că reu am făcut, că ti-am promis, că-ti voi scrie în curend, deoacă pre atunci aveam multe

afaceri în ale economiei. Mi-stă înainte culesul cucuruzului, culesul viii și semănatul.

Și dacă acum am trecut peste ele cred, că nu va fi fără interesu, a-ti comunica ceva despre rezultat.

Cucuruzul a succés anulul acestor foarte bine. În părțile noastre a dat jugerul catastral cam 10 până-n 12 măști metrice. De asemenea a succés binișorul și viile, așa încât omii din privința acestor sunt mulțumiți.

Semănatul este aproape gata și pământul s'a lucrat anulul acestor foarte bine, — așa încât judecând după modul, cum s'a lucrat pământul, dacă de aici înainte va umbla timpul favorabil, potem să ne acceptăm în anulul viitor la o bună recoltă de grâu.

Premiindu aceste, me voi ocupa de cele ce le-am întrerupt în epistola mea din urma.

Am spus deca în acea epistolă, că după observările făcute de mine atât în comună, în carea funcționez că preot, cât și în comunele vecine, se constată, că unii omii de ai noștri cu toate greutățile anilor din urma totuși au înaintat binișorul; și apoi mi-am pus întrebarea, că oare nu o ar poté face acestor totuși?

Întrebare grea este acestor, și pendentă de foarte multe împrejurări. Cu toate acestea eu pre basă observărilor făcute, cutez a afirmă, că da, s'ar poté.

Spre a poté obține înse rezultate în această privință, de lipsă este mai înainte de toate, că se introducem o disciplină mai bună în viața poporului nostru.

La noi în țiera, precum s'a constatat cu deosebire în cesti doi ani din urma, — am avut de toate, câte ne trebuiesc, numai banul este scump, și încă la noi, la economi, o marfa foarte rară. Standu lucrul astfel tendința economului trebuie să fie îndreptată a-si însuși un mod de viață astfel: că din produsele sale se potă prevedea toate cele trebuințose pentru întreținerea casei, și respective că pentru acestea se nu fie silit a da bani din mână.

Acestei împrejurări i-s'ar putea ajuta prin reintroducerea industriei de casă, carea la poporul nostru din aceste părți a fost odată în o stare foarte înfloritoare.

Astăzi înse această industrie este parte mare parasită, și atât panza, cât și panura, necesaria în casă, parte mare țieranului o cumpără de la oraș; și timpul de iernă, când familiile țieranului nostru nu sunt ocupate cu ale economiei, se pierde a-nimic. Dacă s'ar reintroduce industria de casă la omii noștri în mesura, în carea era introdusă odinioară, atunci lucrul ar fi multu mai ușor. Țieranul român și-ar îmbracă însuși familia, și banii, cari se cheltuiesc astăzi pe lucruri, pre cari le avea atunci țieranul în casă, s'ar poté folosi pentru depurarea dărilor și datorielor.

Acestea aru mai fi inse cum aru mai fi; dar daca te uiti astadi prin satele nstre, observi in totu loculu in mesura mai mica, seau mai mare unu lucsu condannabilu.

Fetele tieranului nostru in multe prti sunt imbracate in metase, r la ospetie, la comandri si la prasnice se face adeverata prada in mancare si beutura pre alocurea septemani intregi.

Acestu reu a devenitu unu feliu de moda tieransca. Ft'a, carea nu este imbracata in metase, asia se dice, ca n'are trecere intre fetele din satu, r feciorulu, carele, cand se insra, nu va petrece pre nuntasi mai multe dile in chefu si in voia buna, nu este fecioru de gazda, si nu pte fi vediutu in satu.

De multe ori inse si metasea si cele ce se consuma fara nici unu scopu la praznice, ospetie si comandri sunt cumperate cu bani imprumutati dela jidovulu din satu cu camet inspaimentatrie.

Sunt casuri, in cari omulu trebuie se lucre ani multi, daca nu tta viéti'a, c se póta desplat ceeace a consumatu la ospetiu, cand s'a insuratu.

Este in tieranulu nostru unu feliu de ambitiuone de totu stangace de a escel intre consatenii sei, seau cum dice elu: de a aretá lumii, ca elu pte face mai multu, decât altii, si de acésta ambitiuone nu se pte desber; din contra se pare, ca atunci este mai puternica, cand economi'a i-merge mai reu.

Si tte aceste datine stangace sunt frte adencu inradacinate in poporu. Ori ct ar fi ele de inradacinate noi cei chiamati avemu detorinti'a a le scóte din modulu de viétia alu poporului nostru.

ta ce am inceputu eu a face in acésta privintia:

Cand am intratu in parochia, vediendu-le tte acestea, c omu teneru si infocatu, m'am suitu intr'o di pre amvonu, si am inceputu a predică, si a combate cam aspru aceste rele. Am observatu inse in septeman'a urmatória, ca la ómeni predic'a mea nu le a placutu. M'a surprinsu acésta impregiurare, dar cugetandu mai multu asupra lucrului m'am convinsu, ca eu am smintitu prin aceea, ca fiendu cam neespertu, in predic'a mea mi-permisesem a-i cam mustră pentru vitiele, ce le-am observatu la densii.

Acum positiunea mea devenise mai grea, pentru ca mi-perdusem si curagiulu de a predică. Am lasatu inse se trca ctev'a luni, fara se le mai predicu; r in timpulu acest'a continuu observam, si studiam cele ce se petrecu in comuna. De câte ori venea la mine câte unu poporeanu in afaceri parochiale totdeun'a vorbiam cu densulu mai multu si despre aface-rile lui. Putieni dintre densii erau, cari se nu mi-se planga de un'a, seau de alt'a.

Mi-erau binevenite aceste plansori, si nu intr-lasamu a-i face atenti, ca de unde provinu causele, pentru cari se plangu, r poporenii mei, asia observam, ca sunt dispusi a-me ascultă. In form'a acést'a

am inceputu a-mi cascig inaintea loru unu feliu de incredere si autoritate.

Acésta incredere m'a incuragiatu, si am inceputu de nou a-le predică. In predicele mele totdeun'a am urmaritu tendenti'a de a imbin invetiaturile din evangeli'a dilei cu modulu de viétia alu poporeniloru. Purcediendu astfelu am facutu observarea, ca ómenii me asculta bucurosu; si potu afirm, ca sunt vr'o ctiv'a intre densii, facia de cari cuvintele mele au inceputu a se prinde. Marturisescu, ca frte putien este ceeace am potutu face pana acum; dar unu micu inceputu am facutu.

C se nu fiu numai snguru, si asia dicendu i-solatu in tendentiele mele, mi-am datu multa truda a cascig spre acestu scopu pre ómenii mai de frunte din comuna, si anume pre membri comitetului. Ast-feliu de câte ori aveam siedintia cu comitetulu, totdeun'a incepeam a le vorbi si de unele datine stangace din comuna.

Asia d. e. in comun'a mea se tienea joculu la birtu. Acésta datina, practicata de altcum mai in tóte comunele invecinate, este o mare calamitate, si unu adeveratu isvoru de demoralizare att pentru teneri, cât si pentru betrani.

De aceea mi-am propusu, c cu orice pretiu se-o sterpescu. Dupa multa truda si capacitare mi-a succesu a cascig pre partea mea comitetulu, si cu ajutoriulu comitetului mi-a succesu a face, ca joculu se tiene vr'a in liberu intr'o gradina, r preste iérna in o casa inchiriata anume pentru scopulu acest'a.

Si mai mari greutti am intimpinatu in ale sclei.

Cand am venitu eu in comuna scól'a se află in o stare frte slaba, si er amenintata de organele guvernului cu inchiderea. A face aruncu nou pentru edificarea sclei er unu lucru preste potintia, parte din caus'a seraciei poporului, parte din motivulu, ca ómeniloru li se inspirase, ca daca voru preface scól'a in comunala, atunci nu voru fi siliti a face scóla noua pre banii loru proprii, si pre langa acést'a spesele cultului, cari in adeveru sunt mari, se vor micsior.

Er frte grea situatiunea. Din norocire inse mi-a succesu a capacit pre unii ómeni mai de frunte, si cu ajutoriulu acestor'a am adusu lucru pana acolo, de comitetulu comunalu a datu in arenda o parte din islazu in favorulu sclei. Cu sumele incasate din arend'a acestui pementu sperezu, ca se va pot zidi in anulu viitoriu o scóla corespundietria, — fara a se mai face eiectare noua pre poporu.

Multu necazu am avutu apoi pana cand am potutu face, că pruncii se cerceteze scól'a mai regulatu. In parochi'a mea sunt prunci obligati la scóla 80—100. Din acesti'a abia cercetau scól'a câte 20, dar si acesti'a ct se pte de neregulatu. In anulu trecut u inse dupa multa truda si alergatura din partea mea si a invetiatoriului ne-a succesu a ridică cifr'a frecuentatiunei pana la 50. N'am umblatu nici odata, c se fia cineva pedepsitu, pentruca nu-si tramite

pruncii la scóla; ei am capacítatu astadi pre unulu, mane pre altulu, si in form'a acést'a am facutu pana acum ceea ce am potutu; ér incát pentra viitoriu sperezu, ca vom poté face totu mai multu; si in curend sperezu, ca vom ajunge timpulu, cá se cerceteze scól'a toti pruncii obligati dupa lege.

Dupa acestea, cá de incheiare, domnule Redactoru, repetiescu, ca putiene sunt cele ce le-am potutu face pana acum; dar daca vomu pune umeru la umeru, am firm'a credintia, ca vomu poté introduce unu feliu de disciplina in modulu de viétia alu poporului nostru, ér cu acésta disciplina de siguru se va sci ajutá in necazurile sale.

Acésta disciplina este cu atât mai vertosu de trebuintia, cu cât poporulu nostru din aceste párti a fost invetiatu se traiésca cam fara multe ganduri, si nici astadi nu-i ese din capu speranti'a, ca timpurile mai curendu mai tardiu trebue sè se schimbe spre mai bine; si unu anu doi buni lu-voru scapá fara multa incordare de tóte greutátile.

Buna este fara indoiéla acéستا sperantia intre alte impregiurári. Intre impregiurárele economice de astadi ea este unu isvoru de multe rele si neajunsuri. Acésta sperantia este caus'a, de tieranulu nostru face de multe ori cu usiurintia datorii, de nu ingrijesce a solví la timpulu dárile; si totu in acésta sperantia si-permite a face si lucsul, pre carele lu-vedemu.

Daca va fi luminatu tieranulu nostru in acésta privintia prin predica in biserica si va vedé ca noi cari lu-invetiámu pre densulu la disciplina inca practicámu acésta disciplina in casele si in economi'a nóstra, atunci eu sperezu, ca incetu, incetu, dar de siguru si-impune si densulu acésta disciplina.

Unu preotu.

BISERIC'A DOMNITI'A BALASI'A.

Duminea, 29 Septemvre, la órele 10 diminéti'a, s'a santitu biserica Domniti'a Balasi'a, din Bucuresti de catra I. P. S. Metropolitu Primatu, in presenti'a M. S. Regelui, a domniloru ministri, a descendentiloru familiei brancovenesci si a unui numerosu publicu distinsu.

Dupa 80 ani dela fundatiune, acésta santa biserica, fiend ajunsa in stare de deteriorare, Banulu Grigorie Brancoveanu o a reinoitu in totulu la anulu 1831, facendu-i imbnatati peste acelea ce esistau mai nainte. Dupa mórtéa sa insa, la anulu 1838, deramandu-se biserica de marele cutremuru ce s'a intemplat in acelu anu, Banés'a Saft'a Brancoveanu, soti'a s'a, a reconstituit'o indata dupa infiintierea spitalului ce pórtá numele acestei caritabile familii.

Biserica terminata de Banés'a Saft'a Brancoveanu la 1842, fiend fostu zidita pe vechile temelii, a duratu pana in anulu 1881 cand, constatandu-se creparea zidurilor de la fundamentu pana la invelitóre si umediél'a ce cuprinsese paretii din caus'a inundatiuniloru Dambovitiei din anii anteriori, precum si din caus'a radicarei nivelului stradei laterale, intrég'a cladire amenintiá cadere si atunci in urm'a esaminarii facute de o comisiune de architecti, s'a recunoscutu necesitatea deramarii ei si a inlocuirii cu unu nou

edificiu religiosu, construitu din temelie, in conditiunile in care se vede astadi.

Constructiunea acestui monumentu religiosu in Capital'a nóstra nu este numai unu faptu ordinariu, a carui importantia dispere cu momentul in care s'a produsu; elu are radecini mai adenci si mai durabile si se léga cu progresele aduse de timpu si de imprejurári, cu starea spiritului unei epoce si unei natiuni.

Romani'a a propasitu in tóte privintiele, renascerea ei nationala si política s'a afirmatu in modu stralucitu; sentiulu religiosu, acelu paladiu alu nationalitáti nostre in timpuri grele, n'a disparutu seau n'a amutitu in inim'a poporului, cum le placea a crede si a afirmá unoru voci streine si necunosctóre de consciinti'a nóstra nationala. Cu epoc'a aspiratiuniloru inalte si a porniloru maretie, cu invierea virtutii si vitejiei stramosiesci pe campulu de lupta, erá naturalu se stralucésca in Romani'a si sentimentele morale din timpulu lui Mircea, lui Stefanu, Neagoe, Mateiu Basarabu si Vasilie Lupu.

Curtea de Argesiu, Trei Ierarchi, si tóte acele minunate fundatiuni ale credintiei stramosiesci nu puteau se remana monumente ale trecutului, pe care prezentulu nu aru mai fi fostu in stare se le intieléga, se le conserve si se le reproduca.

Astfeliu redeseptarea sentimentulu nationalu pe terenulu religiosu, se constata prin cultulu pentru acele vechi monumente ale trecutului ce insufla epoc'a de astadi prin restaurarea piósa a bisericii dela Argesiu, a Mitropoliei din Iasi, prin cladirea maretia a catedralei dela Constanti'a, prin reconstruirea din nou a bisericii Domniti'e Balasi'a in Bucuresci.

Alaturi cu sentimentulu religiosu se póte constatá si altu sentimentu moralu si inaltu alu epocéi nostre; sentimentulu artei s'a redeseptatu si respanditu éراس in tier'a nóstra. — Nu ne mai multiemimu astadi cu modestele lacasiuri ce ne indestulau cand inim'a ne erá cernita, cand tier'a erá garbovita de nevoi si nenorociri; acum semtimu ca este timpulu se redicámu Dumnedieului parintiloru nostii, care ne-a salvatu si ne va salvá pururea din tóte greutátile, temple maretie, altare impodobite cu totu ce art'a si frumosulu ne póte pune la dispositiune.

Astfeliu este biserica Domniti'a Balasi'a, construita in puru stilu bizentinu, in stilulu adoptatu de Imperatulu Constantin care a crestinatu lumea romana, de unde ne-am luatu sorgintea. — Biserica actuala a Domniti'e Balasi'a este o opera de arta pe cât este si o opera de devotiune si de pietate religiósá. Constructori si artisti romani si streini au concuratu la impodobirea ei. — Ce nu s'a potutu face in Romani'a, s'a executatu in Franci'a, Itali'a, Germani'a, unde artele si industriale suntu in tóta flórea; gemurile colorate s'au adusu dela München, mosaicurile dela Veneti'a, sfesinice, policandre, stoffe de odajdii din Paris si din Lyon.

Sume insemnate s'au cheltuitu pentru facerea acestei biserici, unii pretindeau chiar cá s'au cheltuitu unulu seau dóue milióne, si nu fara multiemitóre suprindere s'a vediatu din darea de seama a cheltueleuru urmate care s'a publicatu de administratiunea asiediemintelor si impartitu publicului, cá totu costulu constructiunei si ornamentiunii bogate a bisericii nu este decât de 571.000 lei. Este o mare onóre pentru Em. Sa Mitropolitulu Primatu, si pentru dnii epitropi cá cu o suma relativu asia de restrinsa au potutu seversá unu monumentu care nu numai inaltia cugetulu si inim'a catra Ddieu, dar care este si o podóba pentru Capital'a tieriei. „Ortodoxulu.“

D i v e r s e.

* *Societatea de lectură a tinerimei din institutul teologic-pedagogic gr. ort. din Aradu*, cu începutul anului școlastic se-a constituit în următorul mod: de președinte s'a alesu cu mare entuziasm Domnulu profesor Vasilie Mangra, vicepreședinte: Teodoru Pinteru, secretariu: Ioanu Căcinea, notariu: Traianu Vățianu, vice-notariu: Georgiu Jianu, casariu: Ioanu Iercanu, bibliotecariu: Valeriu Magdu, vicebibliotecariu: Romul Vățianu, controloru: Demianu Siebesianu. În comisiunea literară: Corneliu Lazaru, Ioanu Petranu, Ioachimu Turcu, Traianu Vățianu, Alexandru Mihutia, Nicolau Popoviciu, Romul Bortosiu. În comisiunea revisora: Dimitrie Muscanu, Nicolau Chicinu, Constantinu Pava.

* *Himenu. Dlu Stefan Abrudanu*, subjude la judecatori'a regia cercuala din Buziasiu a incredintiatu Joi'a trecuta pre dsiór'a *Silv'a*, fiic'a parintelui Moise Bocșianu, parochu în Curticiu, asesoru consistorialu și administratoru protopresviteralu alu Aradului. — Le dorim viétia fericita!

* *Himenu. Clericulu absolutu Alecsandru Jucu* a incredintiatu pre dsiór'a *Sabin'a* fiic'a parintelui Nicolau Popoviciu, parochu în Sudriasiu-Jupaniu și asesoru consistorialu. Tenerulu *Lazar Oprinu*, invetiatoriu în Rachit'a a incredintiatu pre dsiór'a *Mari'a Damianu*, invetiatorésa la scól'a de fetitie din numit'a comuna. Le dorim viétia fericita!

* *Alteti'a S'a cesaro-regala* principele de coróna Rudolf a petrecutu câteva dile la Gurghiu în Transilvani'a, unde a întreprinsu pre muntii din giuru o venatôte de ursi.

* *Denumire. Dlu Dr. Ioan Cuparescu* din Sioimosiu, comitatulu Aradului a fost denumitu de medicu internu la spitalulu ces. regescu de pre Wieden în Vien'a.

* *Donatiune pre seam'a scôlei.* Din o corespondentia ce ni-se tramite din protopresviteratulu B. Comlosiului aflamu, ca poporeanulu reposatu din Toraculu micu Pantea Iancu, unu omu fruntasiu, carele a funcționatu timpu de 12 ani ca epitropu primariu alu biseriei nóstre de acolo, a reposatu în Domnulu în 25. Septemvre a. c. Reposatulu a testatu pre seam'a scôlei sum'a de 200 fl. v. a.

Fie-i tierin'a usióra și memori'a binecuventata!

* *Multiamita publica.* Subscrișulu aducu cea mai ferbinte multiamita publica dómneloru și domniloru marinimosi din Lipov'a, cari cunoscendu starea mea, m'au ajutat în decursulu anului școl. 1884/5 cu vestminte și cu bani, așa ca de si seracu, dar amu avutu si eu bucuria de sfintele serbatori, și n'am înduratu frigulu și asprulu geru alu iernei. Dn'a Davidu P. Simonu, mi-au daruitu unu surtucu de érna, un'a pareche papuci și o caciula în pretiu de 12 fl. Rev. Dnu Ioan Tieranu, protop. 2 fl. Cristofor Giuchiciu, parochu 1 fl. Nicolau Posta, propriet. 1 fl. Adrianu Micu, comerciantu 1 fl. Ioan Tuducescu, invetiatoriu 1 fl. Constantin Craciunu, invetiatoriu 50 cr. Ioan Ardeleanu, scrietoriu 50 cr. Dimit. Munteanu, ospet. 50 cr. Nicolau Rosiu, maestru 50 cr. Stefan Simonu, ospetariu 40 cr. Aureliu Popoviciu, maestru 20 cr. Const. Paulcescu, maestru 20 cr. Franz Eck, negutiatoriu 20 cr. Georgiu Barna, propriet. 20 cr. Ioan Fogarasiu, maestru 20 cr. Stefan Draja, negutiati. 20 cr. Ioti'a Putinu, maestru 20 cr. dn'a An'a Voitu, ospet. 30 cr. — Sum'a 22 fl. 10 cr. — Primésca toti P. T. contributori inca odata

multiemita mea. Lipov'a 29. Aug. 1885. Nicolau Mirescu, prep. curs. II.

* *Pretiuulu bucateloru în piati'a din Arad.* Vinerea trecuta s'au vendutu bucatele în piati'a din Arad cu urmátorele pretiuri: grâulu frumosu cu 7 fl. 20 cr., de medilocu 6 fl. 80 cr.; grâulu secaretiu cu 6 fl. 50 cr.; secar'a cu 5 fl. 30 cr.; orzulu cu 5 fl. 10 cr.; ovesulu cu 5 fl.; 30 cr.; cucuruzulu cu 3 fl. 80 cr.

* *O mórte teribila.* — „Independenției Belgice“ i-se scrie din Londra cu data de 12. Octomvre: Sunt familii nenorocite. Ve aduceți aminte de nenorocirea generalului sir Peter Lumsden, care a suferitu umilirea d'a fi rechematu în Engliter'a și moralmente desaprobatu de cabinetulu Gladstone, dupa ce, patrioticu, în decursulu unei ierni aspre, a cautatu se impedece pe Rusi d'a se atinge de granitiile afgane. Astadi, o noua nenorocire lovesce pe sir Peter Lumsden. Fratele seu d. Thomas Lumsden, mare comandantu la Winnipeg (Canada), a muritu de curindu în imprejurari fórte crude. A fostu atacatu în mijloculu unei câmpii de unu tauru turbatu, care l'a spintecatu cu córnelu și apoi cadavrulu l'a sdrobotu așa de grozavu scalcându-lu cu picioarele, încátu abia s'a pututu stabili identitatele victimei. O depesie din Winnipeg, dice corespondentulu englesu alu numitului diaru, ne-a adusu acésta trista scire, care a desteptatu cele mai vii regrete în lumea militara și politica, din care face parte sir Peter Lumsden.

* *Generalulu Brialmont.* Corespondentulu din Bruxella alu diariului „Neue freie Presse“ a avutu de curendu o întrevorbire mai lunga cu generalulu Brialmont, care alaltaieri a plecatu la Bucuresci cu unu concediu de siese septemani. Brialmont intarise, că elu si-a cerutu pensionarea, cá se nu mai pregátésca perplexitati Belgiei; elu scie inse, că guvernulu nu-i va satisface cererii, deóre-ce are trebuintia de elu la terminarea fortificatiunilor din Anvers. Elu a mersu la Bucuresci, fiindcă fortificatiunile de acolo sunt concediute unoru ofitieri tineri, invetiacei de ai sei de odinióra, și astfeliu elu doresce se-si supravegheze oper'a. Generalulu dise că în unele parti s'ar fi exprimat, că Austri'a nu se uita cu ochi bunila fortificariile din Bucuresci. Elu nu întielege acést'a si nici nu o crede. Rusi'a ar avé mai multe cuvinte, de a se potieni de asia ceva. În sfersitu dise, că fortificatiunile din Bucuresci au o extensiune cu multu mai mare, ca cele din Anvers, avend o periferie de 15 miluri.

* *O moneda a lui Atil'a.* „Curierulu Balasian“ comunica ca o moneda a regelui Atil'a s'a gasitu în comun'a Concesti, din judetiulu Dorohoi, tocmai în loculu de unde în anulu 1812 s'au scosu mai multe scule și unu tronu în sedefu și care s'a expedatu pentru museulu din St. Petersburg cá dar din partea tierii. Intemplarea aduse că acésta moneda sau medalie se fie conservata din acelu timpu de rezeșulu Alexandru Mazuru, dela care a parvenitu în posesiunea dlui Iacob Livescu. Acésta moneda este de plumbu și are marimea unei ruble. Pe o parte are efigi'a regelui cu inscripti'a: Rex Atilu 441, ér pe partea cealalta Aquileia, și priveșcea unui orasiu intaritu, daca nu cum'va a incesi cetátii Aquileia.

* *O falca extraordinara.* Pe mosi'a statului din Gur'a-Motrului, în culmea numita Glamee, ne spune „Vointi'a Mehedintiului,“ lucratorii cari scoteau piatra dintr'o cariera, au datu preste o falca de animalu antedeluvian. Acésta falca, dupa forma, este cea de jos; ea cantaresce 2 chilogr. 950, este rupta pe jumetate; partea gasita are lungimea de 0,20 cent. latimea la partea superi-

óra de 0,8 cent. înaltimea de 0,12 cent. După probabilitate pare a fi o falca de mastodont. Dintii sunt asiediați în rinduri paralel; în fiecare rindu sunt șiese dinti; rinduri nedeteriorate sunt patru. Dela punctulu unde s'a gasitu acea falca și pana în ap'a Motrului, este o distanția de 3 kilometri. Dacă vre-o erupțiune vulcanica a trebuitu se fie în acele părți, se pôte adeveri acést'a că în acelu locu care este de o înaltime colosala se gasescu și alte fosile, coji de melci, scoici, etc. Acestu restu de falca s'a depus la comitetulu permanentu. Elu merita a fi veditu.

* *Press'a vittoriului.* — După prevederile dlui Hoe, constructorulu americanu de masini de imprimatu, nu e departe timpulu cand pres'a mecanica vá disparea. Press'a va fi înlocuita cu fotografi'a, alu carei lucru va fi și mai eftinu. Este vorba d'a stabili mai antâiu o proba negativa a unei colóne de diuaru și d'a o fixá printr'unu manuchi de raze de lumina electrica pe o hârtia care se se desfasiure cu o astfeliu de iutiála, încât sè se póta produce o suta de probe pe secunda, adeca 36,000 pe óra, ceea ce ar ajunge de siguru pentru cele mai mari trebuintie. Înainte de tóte ar trebui sè se inventeze o hârtia férte semtítóre la razele luminei, și eftina; acést'a inse n'ar fi o greutate imposibila. Prevederea constructorulu americanu este mai seriósa decât pare la prim'a vedere. Acum diece ani nimeni nu se indoia ca ar fi cu putintia sè se ficeze o proba fotografica în 1/500 dintr'o secunda; și nu suntu inca cinci-dieci de ani cand, dacă unu tipografu ar fi predisu confratiloru sei ca se va ajunge într'o di, sè se scóta 10,000 diare într'o óra, cu ajutoriulu prese rotative, ar fi fostu declarat de nebuu, și cu tóte aceste, acést'a cifra nu mai pare adi de locu exagerata.

* *Sobe de hârtia.* — Într'o fabrica din Breslau s'a construitu acum de curendu o soba de 18 metri înalta cu ajutoriulu unoru suluri de hârtia comprimata, lipite între d'ensele cu unu cimentu siliciosu. Esperintiele facute asupra acestei constructiuni bizare au datu rezultatele cele mai bune din punctu de vedere alu solidității, elasticității și incombustibilității. Cât despre pretiulu acestoru sobe elu este mai micu decât acél'a alu sobeloru de caramida. „L'Italie,” care ne comunica cele ce precedu, adaoga că nnu constructoru de trasuri din Londra fabrica, de câtv'a timpu nisce frumóse trasuri de hârtia, elegante, solide și usióre.

Concursu.

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu vacantu dela scól'a II-a nóua din comunitatea **Siclau**, în cerculu eclestiasticu alu Chisineului (comit. Arad), prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe **Duminec'a** din **3. Noemvre st. v. a. c.**

Emolumintele anuale suntu:

- 1) Salariulu ficu 360 fl. v. a.
- 2) 7 orgii de lemne focale, din cari are a-se încaldí si scól'a.
- 3) Pentru conferintiele invetiatoresci ca diurne 10fl.
- 4) Pentru scripturistica 5 fl.
- 5) Pentru curatirea și încaldirea scólei 20 fl.
- 6) Cortelu cu gradina de legumi.

În casulu, cand alesulu va aretá în decursu de unu anu progresu îmbucuratori în invetiamentu, póte contá la îmbunatatirea salariului.

Dela recurrenti se recere, cá se produca:

- a) atestatu de botezu, cá suntu de confessiunea gr. or. romana.

b) atestatu de cualificatiune pedagogica eminenta, adeca: cu succesu de cl. I.

c) esamenu de limb'a magiara.

d) atestatu despre purtarea morala.

Doritorii de a recurge la acést'a statinne, suntu avísati, cá recursele, ajustate cu documentele sus atinse conform prescrieloru din stat. organicu, se le substérna Reverendissimulu Domnu Petru Chirilescu protopresviteru și inspectoru scolaru cercualu în Chitighazu pana în **31. Octomvre a. c.**

Recurentii suntu poffiti, de a se presentá în vre-o Dumineca ori serbatóre sub durat'a concursului, în s. biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea în cantu și tipicu.

Datu în siedinti'a stra-ordinaria a comitetulu parochialu din **Siclau**, tienuta în **1. Octomvre v. 1885.**

Gregoriu Mladinu, m. p.

Ioanu Codreanu, m. p.

not. ad hoc alu comit. par.

presied. comit. par.

În contielegere cu mine: **PETRU CHIRILESCU, m. p.** inspectoru scolaru.

—□—

Pentru deplinirea postulu de invetiatoriu la scól'a romana gr. or. confessiunala din **Chiseteu**, cottulu Timisiului, se escrie concursulu, cu terminulu de alegere pe **8/20. Noemvre a. c.**

Emolumintele suntu: în bani gat'a 212 fl.; în bucate 60 de meti, parte grâu, parte cucuru; 10 orgii de lemne, din cari se încaldiesce și scól'a; pentru conferintie, pausialu și pentru curatoru 30 fl.; 5 jugere de pamentu aratoriu; 400° gradina stravilana; cá locuintia libera: 1 odaia cu culina, camera, podrum, jumetate din podulu edificiiulu scolaru, cu gradina de legumi; și dela inmormentari—cand este poffitu—câte 40 cr.

Recursele — adresate comitetulu parochialu, și ajustate conform prescrieloru Statutulu organicu, și ale §-lui 6. art. XVIII. 1879.— sè se tramita parintelui protopopu Georgiu Creciunescu în Belincz, p. u. Kiszetó; a-vend recurrentii în vr'o Dumineca ori serbatóre a-se presentá în biserica locala, spre a-si aretá desteritatea în tipicu și cantarile bisericesci.

Preferintia vor avé cei deprinsi în art'a musiceii vocale, séu celu ce se deobliga în recursu, cá déca va deveni alesu, atunci va intrá ca membru activu în corulu vocalu din locu, spre a-se perfectiuná în acea arta.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine: **G. CRECIUNESCU, m. p.** prot. și inspectoru scolaru.

—□—

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci dela scól'a confes. gr. or. rom. din comun'a **Bird'a**, protop. Jebelului se escrie concursu pana la **ultim'a Octobru a. c. st. v.**

Emolumintele suntu: în bani gat'a 70 fl. pentru lemnele invetiatoriului 16 fl. pentru clisa 25 fl. pentru conferintia 8 fl. scripturistica 5 fl. 28 meti de grâu, 28 meti de cucuru 2 jugere de livada fenatiu și cortelu liberu cu $\frac{1}{4}$ jugere de gradina pentru legume.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu, au a-si tramite recursele loru instruite conform prescrieloru stat. org. D. protop. și inspectoru scolaru **Alesandru Ioanoviciu** în **Jebelu**.

Bird'a, în **27. Septemvre 1885.**

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu **Protopresv. distr.** și inspectoru scolaru.

—□—

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu din comun'a **Petirsiiu**, protopopiatulu și inspectoratulu **Lipovei**, se escrie concursu, cu terminu de alegere pe **26. Octomvre st. v.**

Emolumintele sunt:

a) 112 fl. v. a. in bani. b) 16 meti grâu. 16 meti cucuruzu. d) 12 orgii de lemne din care se va incaldi si scól'a. e) 4 jugere livéda fénatiu. Cortelu liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru gradina pentru legumi.

Datorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu suntú avisati recurrencele lorú ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu in Petírsiu, a le tramite la subscrisulu in Lipova. (Lippa, Banat) avendu respectivii a produce testimoniu de limb'a magiara, atestatu despre portarea lorú morala, si a-se presentá in vreo duminéca séu serbatóre in s. biserica din Petírsiu pentru de a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Petírsiu, in 22. Septemvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu CRISTOFORU GIUCHICIU, m. p. inspector scolaru.

—□—

Neaflandu-se competentii cu prim'a ocaziune, se deschide de nou concursu pre statiunea invetiatorésca din **Lapusnicu**, cu care sunt incopciate urmatórele dotatiuni: In bani gat'a 63 fl. pentru 50 chile elisa 29 fl. 91 cr. pentru 25 chile sare 4 fl., 15 cr. $7\frac{1}{2}$ chile lumini 6 fl. in natura 10 meti grâu, 20 cucuruzu, 8 orgii de lemne, 4 jugere pamentu aratoriu, cortelu liberu si gradina de legumi, pe diu'a de 27. Octomvre a. c. in care di va fi si alegerea.

Recurentii pe langa participarea in vre-o duminéca seau serbatóre in biserica spre a-si aretá desteritatea in cantari bisericesci, au a-si substerne recurrencele, per Lugos p. u. Balincz, subscrisului in Leucuscusi.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ADAM ROS'A, m. p. insp. scol.

—□—

Pe vacanta statiune invetiatorésca dela scól'a confesionala rom. gr. or. din comun'a bisericésca **Veresmortu**, protop. Lipovei, dieces'a Aradului se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de 26. Octomvre st. v. a. c.

Emolumintele sunt urmatórele:

1) In bani gat'a 107 fl. v. a.
2) Diurne pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl.
3) Pausialu scripturisticiu 5 fl.
4) In bucate 60 de masuri cucuruzu in bómbe.
5) Patru jugere pamentu estravilanu.
6) Optu orgii de lemne din cari are a-se incaldí si chili'a de invetiamentu.

7) Cortelu cu unu jugeru pamentu gradina intravilana.

Doritorii cari voescu a ocupá acést'a statiune invetiatorésca sunt avisati, recurrencele lorú a le ajustá cu tóte documintele prescrie in stat. org. precum si cu testimoniu de limb'a magiara pre cari apoi adresandu-le comitetului parochialu, se le substérna insp. de scóle Demetriu Marcu in Birchisiu per Kápolnás, avendu dupa aceea a se presentá in carev'a di de Duminéca séu de serbatóre la sant'a biserica spre a-si aretá desteritatea sa in cantarea bisericésca si tipicu, si spre a se face cunoscutu poporului.

Veresmortu la 22. Sept. 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: DEMETRIU MARCU, m. p. insp. de scóle.

—□—

Se escrie concursu conform ordinatiunei Ven. Senatu scol. din Caransebesiu de dto 14 8 Nr. 329 a. c. pentru indeplinirea statiunei invetiatoresci romane confesionale din **Ferendi'a**, cot. Timisiului protop. Versietiiului, cu terminu de alegere pe 27. Octomvre st. v. 1885.

Emolumintele sunt:

a) In bani gat'a 300 fl. v. a.
b) Spese la conferintiele invetiatoresci 10 fl.
c) Spese pentru scripturistica 5 fl.
d) 8 orgii de lemne din care are a se incaldí si scól'a.
e) Cortelu liberu si gradina de legumi.
f) 2 jugere de pamentu aratoriu.
g) dela inmormentari à 40 cr.

Dela recurrenti se cere sè se presinte in vre-o duminéca ori serbatóre la S. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recurrencele instruite in sensulu stat. org. bis. adresate Comitetului parochialu, se le substérna Pré Onor. Domnu **Ioane Popoviciu**, protop. in Mercin'a per Varadi'a. Ferendi'a in 15. Sept. 1885.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

—□—

Se escrie concursu pentru vacant'a parochie din comun'a **Ó Gepisiu**, protopresv. Tinței comitat. Bihoru, pe langa urmatórele emoluminte:

1) Cortelu liberu cu 2 chilii si camara.
2) 170 de vici de biru computatu 197 fl. 50 cr.
3) Venitulu din pamentulu bisericii 150 fl.
4) Un'a gradina cu pruni si pamentu pentru crómpe 20 fl. v. a.

5) Venitulu stolariu dela inmormentari, cununii botezu si alte accidentii 60 fl. anuala suma 427 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupá acésta parochie au a-si trimite recursulu seu conform stat. org. si regulamentului pentru parochii, comitetului parochialu din **Ó Gepisiu**, la Rever. dnu protopopu **Gavriilu Neteu** in Várad-Velenceze pana in 20. Octomvre st. v. a. c. cand va fi si alegerea.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GAVRILLU NETEU, m. p. prot.

—□—

Pe bas'a decisului Venerabilei Consistoriu gr. or. rom. oradanu de datulu 16/28. Septemvre a. c. Nr. 814. B. se escrie concursu pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a III. **F. Osiorheiu** cu fili'a **Fugheu**, protopresviteratulu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe 3/15. **Novembre a. c.**

Emolumintele sunt:

I. Din comun'a matre **F. Osiorheiu**:

a) Cas'a parochiala cu intravilanulu pretiuita in 60 fl., b) $3\frac{1}{4}$ jugere catastrale pamentu aratoriu, si unu fenatiu 56 fl., c) Dreptulu de pasiunatu pentru 10 vite, 10 fl., d) Birulu 12 cubule cucuruzu sfarmatu 60 fl., e) Dela 40 numeri câte o di de lucru 16 fl., f) Din stóle 45 fl.

II. Din fili'a **Fugheu**:

g) Intravilanulu parochialu computatu in 16 fl., h) $3\frac{1}{2}$ jugere catastrale pamentu aratoriu, si unu fenatiu 65 fl., i) Dreptulu de pasiunatu pentru 5 vite, 5 fl., j) Birulu 7 cubule cucuruzu 35 fl., k) Dela 25 numeri câte o di de lucru 10 fl., l) Din stóle 25 fl.—Venitulu totalu face 403 fl. v. a.

Recurrencele ajustate conform prescrieloru Stat. org. pana 1/13. **Novembre** sè se trimita subscrisului in Zsáka p. u. Furta;—avendu recurrentii a-se presentá in s. biserica din **F. Osiorheiu**, spre a-si aretá desteritatea in cele bisericesci.

Se obsérva cà alegendulu, conform §-lui 8. din regulamentulu congresualu, pana in 28. Fauru v. 1886, va avé se deie veduvei preotese jumetate din beneficiulu parochialu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. adm. prot.

—□—